

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок № 10, II. пов.
Конто почт. шл. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна в краю 4-50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацькій 30 ч. к., Румунії 15 лей,
Болгарії 7-50 ал., Австрії
7-50 ал. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Українське село і КП(б)У.

Львів, 11. листопада 1927.

I.

З нагоди десятиліття диктатури пролетаріату підводять у СРСР підсумки комуністичних досягнень за 10 літ не тільки урядові чинники, але в далеко більшій мірі від них середючі кола комуністичної партії. Коли в усяких урядових публікаціях з нагоди десятиліття стрічаємося з дуже обильним цифровим і фактичним матеріалом, то в партійних публікаціях і енуціяціях бачимо менше цифр, а більше освітлення та аналіз подій.

Тепер стоять комуністи СРСР на передодні ювілейного партійного з'їзду. До з'їзду давно йдуть дуже систематичні та ґрунтовні підготовки. Центральний Комітет Всесоюдної Компартії ухвалив уже на 15. з'їзді ВКП(б) т. зв. тези про підсумки досягнень „соціалістичного“ будівництва за 10 літ, а на їх підставі розробив програму діяльності в усіх сферах життя на слідуєчих 5 літ. Між прийнятими тезами чи не найважливіше місце займають тези про роботу партії на селі. Рівнорядно з такою працею у ВКП відбувається багаторічна робота і у Комуністичній Партії більшовиків України. Середючі кола КП(б)У мають повільну підготовчу роботу, бо готовилися до з'їзду власної партії і до з'їзду ВКП(б). Самозрозуміло, що КП(б)У, десятиліт з черги, повинні випередити з'їзд ВКП(б). Тимто підготовча робота до нього відбувається з помітним успіхом.

В харківській пресі останніх днів стрічаємо дуже багато підготовчих матеріалів, а в ньому й тези Центрального Комітету КП(б)У на партійний з'їзд. Нині хочемо присвятити дещо уваги тезам на X. з'їзді КП(б)У про роботу цієї партії в українському селі. З гори зазначимо, що деякі з тих тез є повторенням або переповідженням у інших формах тез Центр. Комітету ВКП. Однак не всі, порушені там і такі справи, яких немає у тезах ВКП. Це виділяють про політичну активність українського села. „Відмінною особливістю українського села — чимало там між іншим — за теперішнього періоду є високий рівень політичної активності мас усіх шарів села“. Та про те далі.

Тези стверджують на самому початку, що в часі минулого десятиліття комуністичної диктатури політика в українському селі „процес господарського перебудування системи господарства в напрямі дальшого підвищення виробничих сил на висшій технічній базі та такої його організації, що максимально забезпечує розвиток сільського господарства і соціалістичною індустрією та керівництвом пролетаріату над селян-

ством“. Приймаючи в основу тез таке кардинальне твердження, попадають у деяку суперечність з ним. Бо коли говорять про „підвищення виробничих сил на висшій технічній базі“, коли загалом відомою обставиною, що власне в усіх промислових і фабричних підприємствах не тільки України, але й усього СРСР недостає тієї „висшої технічної бази“, що все старе технічне обладнання зношується, а нового нема і його добути. А чи можливе „підвищення виробничих сил на висшій технічній базі“?

КООПЕРАТИВА Український Театр. Львівський театр під дир. И. Стадника, вул. Шашкевича 5. Початок сезону 1927—1928. П'ятниця 11. XI. точно 7-30 вечір **Маруся Богуславка** Іст. драма зі спіл. і танцями Старицького. В суботу 12. XI. м. **Княжна Цирюка** оперетка на 3. дії Кальмана. В неділю 13. XI. м. **Орлово** оперетка на 3. дії, вечором 7-30 прем'єра **Зачароване Коло** фанта. пєса на 5. дії Ридля. Режисери: дир. И. Стадник, М. Беншаль. Більше в Союзнім Базарі а в неділю від год. 10-тої рано при касі. 856 2—3

зок сільського господарства з соціалістичною індустрією“, коли, поминувши навіть факт кульгання індустрії, зараз-же у слідуєчій точці тез стверджується, що „успішний зріст сільського господарства може бути досягнений (значить досі не досягнений!) — Ред.) тільки на шляхах дальшого розвитку кооперування та колективізації сільського господарства“. А далі ще й таке, що перехід до інтензивніших форм сільського господарства вимагає у своєму дальшому розвитку „значних внесків капіталу і посилення мобілізації селянських коштів системою сіль.-господар. кооперації і внесків капіталу державними органами“. На жаль ні селянство не рветься до „мобілізації“ капіталу, ні держава не робить потрібного великих внесків того капіталу. Навпаки, з тих-же тез довідуємося в іншому місці, що дотеперішня політика партії на селі не дописувала, бо мала за багато хиб, а між ними на перше місце вибивалася ось яка: „слабка робота в справі колективізації бідноти і наявність в цілому ряді місць фактів недостатньої політичної активності і не досить енергійного обстоювання інтересів бідноти в кооперації і т. д.“ А біднота є, як відомо, авангардою комунізму на селі. Так твердять бодай самі комуністи. Колиж вона не рветься до організації та політичної активності, то що ж варта в горі наведене твердження про таку організацію всіх виробничих сил, що забезпечує „керівництво пролетаріату над селянством“?

Тези стверджують далі „наявність аграрного перенаселення по низці районів України“, з яким треба боротися: а) при допомозі інтенсифікації та індустріалізації сіль. господарства і б) при допомозі широкої організації переселення українських селян поза межі України на т. зв. вільні земельні фонди загально-союзного значіння, точніше на вільні землі в межах РСФРР. З тез до реферату Чубаря, підготованих на 10. з'їзді КП(б)У, довідуємося, що протягом 5 найближчих літ мають виселити з України на ті „вільні землі“ аж 700 тисяч українських селян. Диференціяція українського села в соціальному розумінні відбувається далеко скоріше в Степовій Україні, де є більше землі, а нема познак такої диференціяції там, де є перенаселення, тобто в районі Лісостепової України, отже більше на півночі. На ділі повинно бути навпаки. Процес диференціяції повинен би яркіше унагляднюватися там, де менше землі, або де її не достача, силою контрасту між посідаючими і безземельними. Отже в Лісостепу повинна бути і більша політична активність бідняцьких елементів. А так воно не є. Що ж є на ділі? На ділі помітний перехід деякої частини бідняків до групи т. зв. середняків. Середняки-ж — це типові власники, що твердо сидять на своїй землі і ще твердіше борються перед експлуатацією комуністів. Нинішні середняки це або вже куркулі, або завтрішні куркулі, а по своїй психіці ще більше „куркуля-

чі“ від самих куркулів, бо є це в нинішніх обставинах радянської дійсності доробкевичі, здецидовані кандидати на глитаїв, а подекуди й лихварі. Вони то виявляють незвичайну рухливість і підприємчиву активність в тому напрямі, щоби, використовуючи титул середняків, якнайскоріше збогачуватись, добувати для себе всякі вигоди, привілеї та підмоги, а прикриваючись при тому політичною активністю якнайкраще маскувати свої „буржуазні“ замисли та куркульські здобутки. Вони в перехідній стадії (докі самі не стануть куркулями) є фактично найкращі і найвірніші союзники куркулів, хоч що правда тихі. А в тезах вичитуємо, що „процес диференціяції села характеризується тим, що середняцька група в зростанні сіль.-господ. виробництва, розгортанні реконструктивного процесу і розвитку товаровості сільського господарства, зберігає основне місце“.

Однак попри те стверджують тези ще одно явище в українському селі, а саме: „зростання куркуль-

ської групи селянства і скріплення її експлуататорських прагнень, що знаходить свій вияв у таких формах, як експлуатація безреманентної бідноти і малосилого середняцтва; наявність явищ кабальної аренди, системи кабальних відробітків, експлуатації наймитства і намагання куркулів незаконно використовувати раніш належні їм землі, а також організувати промислові підприємства“. Якже до цього допустила влада і партія? Зовсім просто: обидві чинники сприяли куркулям і їх господарці, а тепер партія стверджує в тезах, що „як у роботі щодо розподілу сільсько-господарського кредиту так і в роботі кооперації та земельних органів ми маємо на селі цілу низку фактів перекручування ліній партії в справі переведення класової політики на селі. Партія повинна рішучими заходами виправити ці перекручення“. Ось — і пігулка партії для невдоволеності з дотеперішньої підтримки куркулів та обіцянка в будучині „обмежувати експлуататорські прагнення куркулів і захищати наймитство та бідноту од цієї експлуатації“. Це й усе.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посілає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Чи Англія лівіє?

Перемога робітничої партії при міських виборах.

При останніх міських виборах в Англії найбільше число мандатів здобули кандидати робітничої партії. Ще в 1924 р. вони мали всього 20 мандатів з усього числа, в 1925 р. — 47 мандатів а в 1926 р. вже 146 мандатів. Тепер вони здобули при доповняючих виборах 124 мандатів. У 25 містах англ. робітничая партія вийшла переможцем.

Щоби оцінити як слід вагу цієї перемоги, треба зробити кілька пояснень. Перш усього треба пригадати, що число кандидатів, яких треба було вибрати, було всього 2000, т. є. третина складу всіх міських рад. Отже не треба собі уявляти, що всі міські ради перейшли під вплив робітничої партії. Ця партія дістала тепер абсолютну більшість тільки в одній місті, а мала її досі в 6 містах. В інших містах вона є одною з головних партій, але не має більшої сили. Далі треба мати на увазі те, що міські вибори, хоча йшли під знаком політичної боротьби, не мають чисто політичного характеру. Політика міських рад в Англії обмежена до справ ладу в місті, здебільша господарсько-організаційних, і не зачіпає безпосередньо за політику парламентарну. Англії надто практичний народ, щоби мішати чисто ділові справі з ідеологічними, які не мають з ними зв'язку. У міській раді, як усюди, головну роль грають особисті прикмети їх членів: діловий хист, чесність, розум, а не їх політична приналежність.

З другого боку треба признати, що робітничая партія в Англії здобуває щораз енергійніше першорядне місце поруч партії консервативної і своїм впливом витворює давній традиційний склад сил в англ. політиці, що діялася на дві головні во-

рожі партії. Міські вибори мають значіння показника перед виборами до парламенту. Теперішня система трьох партій уже захитана і ліберали сильно ослаблені. Робітничая партія стає кандидатом на керманіа державної політики. Чималу роль в зрості її впливів відіграло загальне безробіття, яким уряд не в силі дати собі раду. Другим моментом її успіху треба рахувати різке зривання англ. уряду із СРСР; робітничі маси все надіються, що відновлення дипломатичних взаємин із Радянським Союзом у силі принести розв'язку економічній кризі себто нормального наладнання торговельних зносин із бувшими просторами царської Росії.

При цьому треба додати, що комуністи, які ставали до міських виборів, скрізь провалились і не дістали ніодного мандату. Великий успіх робітничої партії при цих виборах був саме наслідком дуже поміркованої тактики Мекдональда, який відмежувався від комуністів і всіх більшовістичних елементів, що йшли до виборів під гаслами чистої демократії. Англійський соціалізм має чимало дуже „консервативних“ елементів і веде боротьбу із офіційними консервативними аа чисто реальне поправлення долі покритлаже-ної суспільної класи.

Помогіть здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчим ділом зрозуміння важкої культурної праці і впливів сою-адичності українським робітникам пора! Жертви слати на адресу: Львів, Підвале ч. 7. Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

На передвиборчому фронті.

Хаос в польському таборі. — Справа блоку польської демократичної лівиці. — Видумки і погослови про „українсько-жидівське зближення“. — Погляд пос. Грінбама. — Розтіч серед жидів. — Наше становище.

Ще неоповні три тижні ділеть нас від законного закінчення каленний сойму, а вже виборчі комбінації і склеювані блоку в повному ході. В польському таборі найбільше галасу роблять партії тав. демократичної лівиці. На них звернена теж увага заінтересованих громадських чинників. Відомо, що між ППС і „Визволенець“ прийшло до повного порозуміння. Часті ініціативи Хлопецького Сторонницького (близькі) довести до широкого блоку польської демократичної лівиці до якого найближчі би: Хлопецьке Сторонницько, ППС „Визволенець“, Партія Праці, НРР — „Ліанця і напрямки“ — покінчилися пелюшкою. „Визволенець“ відмовився від цього широкого блоку в огляду на Партію Праці (яку творить кілька сенсационістів з „Визволенця“). Також негативно ставиться до цієї ініціативи ППС. До „широкого“ блоку вголосили своє приступлення тільки дрібні партії: Партія Праці і НРР. — Ліанця.

„Ліанця“ переживає судні дні в огляду на наступ сен. Сейму. Офензива цього вестера польського мовного руху, звернена проти жидівського Вітоса, в останніх днях втратила на гостроті. Після деякого тамтешнього і переліку, що повстав був у рядках „Ліанця“ у зв'язку з маніфестом Бойка, Вітос знову набрав відваги і розпочав пресмішну організацію своїх прихильників. І виявляється, що авторитет Вітоса ще досить великий та що наступ Бойка, хоч поробив деякі вилупи в „Ліанці“, однак не захитав головних сил Вітосових ступайків. Очевидно, це тільки поштовх великої гри і натіку санациї на „Ліанця“.

Польська правниця: ендеція, хаденія й інші обивольські групи працюють тихо, поза кулісами, приготувавшись до виступу на виборчій арені. Здалека від політичного гамору ведуть акцію порозуміння також консервативні групи.

Головна увага політичних чинників звернена на дві площини: на виборчий блок польської демократичної лівиці і на блок національних меншостей. Особливо в справі цього останнього блискавично в польській пресі пелюміврі видумки і погослови. Нпр. недалеко „малопольські санаторії“, ратуючи на неграмотність своїх читачів з одного боку, а піднавадючи під вигіску „поінформованое-

ти“ з другого, пустяки в світ анокалітичну видумку про те, немов то великі гроші, що залишилися жидівському комітетові оборони Шварцбарта мають бути повернені на „українсько-жидівське зближення в Польщі, а особливо на офінацію виборів в українсько-жидівських округах“.

Очевидно, на такі абсурдальні видумки пускати „направками“ з метою викликати відповідний фермент серед українського громадянства, не звертали ми найменшої уваги. Наше громадянство занадто свідоме і вповні аріза, щоб давати послух нагайним провокаціям. Лише керівництво лівельської „Ради“, такі незвичайно чуткі на фінансові справи, хоч підчас процесу Шварцбарта потагали за сконсолідованим всесвітнім жидівством, напередім принали санациїну побрехеньку і почали обурюватися на жарт. „Думаємо, що для деякого — пишуть фінансисти з „Ради“ — та навагалі для всіх тих, що люблять „зближати“, хочби навіть з „особисто-товариських причин, ця депеша не позбавлена інтересності“. Віримо, що „ця депеша не позбавлена інтересності для „Ради“ і тому — бажаючі втихомирити шире обурення цього неперочного гуртця, цедуємо всі „великі суми“ що залишилися жидам з процесу Шварцбарта в їхню користь.

На справу блоку національних меншостей звернена загальна увага чинників польських і жидівських. Також в українських колах коментується пресові голоси на різні лади, хоч — як ми вже зазначували — українські партії ще не розгадали цієї справи. Джерелом майже всіх вісток у польській і жидівській пресі на тему виборчого блоку національних меншостей є пробні балони жидівських політиків. Жиди є найбільш розсіяним елементом з усіх меншостей. Без такого чи іншого блоку вони мусять понести великі втрати у виборчій кампанії. Тому задалегідь намушують ґрунт під ногами. Частина жидів говорить про блок з нап. меншостями, а друга про блок з польськими партіями. В тих тактичних заходах іде про те, щоб випнети жидів на рівень неспівзвучного важливого чинника, який може бути корисним союзником і комбатантом кожної сторони. Важну роль грає тут і випробувана подвійна бухгалтерія.

В справі блоку національних меншостей висловився на сторінках варшавського „Нашого Пшегльонд-у“ його герольд пос. Грінбам. Він заявив в категоричному тоні:

Блок має обняти всі національні меншості, які в р. 1922 отворили тав. піснопіатку, а врім того литовців, що в р.

1922 не брали участі у виборах. Які партії поодиноких польських народів уйдуть до блоку, важко ще сказати. Цей торкається життя, то жидівські соціалістичні партії не вважають неможливим приступити до блоку з мішанськими партіями. Екзекутива східно-галицької сіоністичної організації не устійнула ще свого відношення до блоку. Участь в блоку не візьме „Агуда“ (організація жидівських ортодоксів). Проти „Агуди“ є в пос. Грінбам — мовляв — тому, що по виборах 1922 р. агудівці поведомали польській урядові чинників, що влажають свою участь в блоку гріхом, до якого вони були примушані. До того ж політика „Агуди“ була суперечна з принципами, на яких оперто вже не блок національних меншостей, але національно-жидівський блок. Пос. Грінбам вірить, що „Агуда“ не потягне за собою ортодоксальних жидівських мас. До того ж й апетити „Агуди“ є дуже великі. Поважні труднощі в справі блоку помічаються з української оторони, але пос. Грінбам вірить, що вони невагом будуть поборені й усунені.

Як бачимо, то справа блоку національних меншостей представляється не так світло, як подає польська і жидівська преса. Найбільш заінтересованими в цьому є жиди. Поминаємо поки-що всі аргументи „за“ і „проти“ блоку, а стверджуємо тільки одно, а саме, що самі жиди, як найбільш заінтересовані, не представляють собою суцільного контраргента. Навіть пос. Грінбам, пропатор блоку, стверджує, що „Агуда“, організація ортодоксів, до блоку не входить. — Що більше! — П казав вже не хоче сам організатор блоку. Участь в блоку жидівських соціалістичних партій є сумнівна, а східно-галицькі сіоністи ще не заявили в тій справі. До того ж в сіоністичному таборі йде завзята боротьба між Грінбамом, Райхом і Тонем. Окрему позицію в тому питанні займають міражісти (ортодокси-сіоністи) і гітаху-тіві (сіоністи-трудовики). Колиж самі жиди є такі роздлані і роздіті, то яким чином можуть вони представляти собою якунебудь позитивну вартість для евен-туального блоку. А це лише одна сторона медалі. Це тільки питання практичності і корисності. Другу увазку питання становлять ідеологічні моменти політичного, культурного і соціально-економічного характеру.

Поминаючи всі ті сумніви і застереження, уважаємо невичиним ще раз ствердити, що всіякі газетні видумки і колыпортвані погослови на тему виборчого блоку нап. меншостей, а головню участі в ньому українських партій не відповідають

дійсності. Тієї справи ще не розгадали українські відповідальні політичні чинники, як і взагалі не застановилися над справою виборів. Ясно, що коли на тергу прийде справа виборів, то на першому місці стоятиме питання українського демократичного блоку, а на другому плані набідеться справа виборчих комбінацій.

Вічевий рух.

Віча і збори Українського Нап.-Демократичного Об'єднання.

Для 14. м. м. відбулося віче УНДО в Турині. Стр. у великій залі Файл „Прогресса“ при участі 800 осіб. Реферували пос. С. Хруський і гол. секретар В. Цеманіч. У дискусії забирали голос багато промовців, що порушували різні болячки нашого життя. Ухвалено довіря Українській Парламентарній Репрезентації і проводити УНДО, а також протест проти проекту розпорядку президента держави в справі введення польського діловодства в українських коопераціях.

Для 26. м. м. відбулося віче УНДО в Тернополі. В залі „Міланського Брагата“ і брагоси до 800 вічеників. Реферували делегати УНДО п. Ерстенік Дмитро і д-р Степан Варал. Присутні в обуренні заперечували проти небувалих ще в історії нових посягань на природні права народу, осудили киринну роботу „хлібоїдів“ і саль-роби та вівзвали всі угрупування з політичною самостійністю програм до утворення виборчого блоку при виборах до сойму.

З віч УНДО у Львівщині залотуємо віча в Лисичичах (2.Х.) і в Зашкові (9.Х.). На обох вічах промовляв голова Повіт. Народного Комітету п. Іван Лішиский. В дискусії забирали слово місцеві селяни, що протестували передовсім проти польщення шкіль у названих селах і домагалися підновлення громадських рад, аби вони ужили всіх можливих заходів для привернення українського характеру тим школам. На вічу в Зашкові пробував говорити відомий брилівський агітатор, почавляти місц. ставінні Влодек, але присутні його закричали і не дозволяли говорити. В обох селах ухвалено довіря проводити УНДО.

Заходом Повіт. Народного Комітету в Перемислі відбулися 27.Х. довірочні наради в селі Тернівцях. Делегати П. Н. К. були пп. Осип Сенечко і П. Понк. По рефераті п. Сенечка основано місцевий комітет УНДО, який має подбати також про відношу всіх місцевих товариств.

Пам'ятайте, що всіякі збірки на нагробники на могилі І. Франка треба посылати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 1а. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7818.

Михайло Островська.

Міляно.

Нариси з профілю.

1.

...Життя міста сучасної Європи приманює. Його гарячково-нервово темпо, яке чує в своїй крові, його гін — претясе мов потів, що границь не має. Організм сучасного міста розростається-шириться, неначе своїми квітками-кам'яницями й село хоче задавнати. Все, що продукує нового сьогодні, збільшує його гарячку, приспішує темпо й завтра зі своїм учорашнім винаходом іде наперед до другого — так у безконечність.

Мешканці, сила і зміст цього го-ну, спішати? пішки, автами, трамваями, інаколесниками кудись — кожний до своєї цілі. Денеде побачите й однокінку, яка спішно підтюпке, а від неї наче все рветься вперед, тікає. Думаєте: Чи їй не спішно? Не-вжеж іще так багато є часу?

Зовсім вразно бачите й чуєте обрахованість кожного цього руху — немилосердну, жорстоку. Ця мугутня машина пожирала денно десятки людських істот, що необраховано переходили вулицю, вискакували з возів спішучись, чи — може — забули на хвилину про своє матеріальне істиння й опинилися під її колесами.

І на віть без шага при живій душі ви є глядачем могутнього видо-вища

Міляно, яке має за собою славні віки в ділянці малярства, архітектури, а потім — геройські роки повстання проти Австрії, в сучасній добі є найживішим, найпродуктивнішим осередком італійського промислу та купецтва. Це загалом найрухливіше місто Італії.

Тоді, як зовсім утихли партійні колотенці, а воля Дуче є непомильною, єдиною для добра краю — кожний італієць без різниці класи й походження зрозумів, що грішним добутий — це добробут його батьківщини. Нема дна, щоб він про неї не чув, не читав, не бачив організації праці. Може це для чужинців застаріло — їхній політичний лад, але це дуже їх питоме, італійське.

Зверхній характер міста — рух вулиць, крики дрібних торговців, яких є тут безліч, має зовсім промислово-торговельний вигляд. Краса його минулого в музеях і в сірих старовинних монументах, що дишають справжнім багатством і великістю душі цього народу в колишніх віках.

...Чи то продавець сірників, шнурів, мазі, чи шовкових товарів, чи ярини — кожний хоче заробити тих кілька центезімів більше. Хто до цього не привик — того це вражає. У виставових вікнах магазинів видніють ціни товарів: 149.50 L., 199.95 L. Куди не подивитися, усе тих 95 маленьких, щоб здавалося, що цифра рівна. З того часу, як ліра пішла в гору, появились написи в вікнах

склепів, над вивісками: „Сильна знизка!“, „Потоп знизкових цін“, „Як так піде далі, то до чого дійду?“ і т. і. А вешті: 11basso 30 прц., 50 прц., 70 прц.. Просто рай дешевого життя в тих оголошеннях. На ринку яринно-овочевому агубитись можна від різнородності цін. Іх цілі, хоч вони різнородні, звернути увагу покупця, використати його. Місцеві щоденники звертають увагу на хаос цін, на надужиття слова „знизка“ — та наслідків не помітано.

На площі стоїть гурт людей. У середині — трьох мужичи: граючий на ручній гармонії, на гітарі, а третій в одній руці держить великі рожеві аркуші нововиданих canzone на злобу дня, патріотичних, жартівливих, а другою рукою широко вимахує до такту пісні, яку всі співають. Гурт прислухується новій пісні, її мелодії, а й потягає за трійкою. „Хто це?“ — питає. „Аоу!“ хотять таксамо жити в широкому світі, як ви і я!“ — відповідає знайомий італієць. В гурті стоїть і робітник, росту низького, постать худощава й такеж обличчя, чорні проникаючі очі, беззадні вуси. Глядять із під лоба з явним глумом в очак до високого, чорного, здорового парня, який не звертає на нього ніякої уваги й вимахуючи рукою, співає на всю ширину губи. Лишень disoccupato, що в гарячий день праці стоїть тут, із під лоба мірючи людину, зняту роботою. Тай яка держава сьогодні є разем, де не було би безробітних? У гурті стоїть пекарський хлопець із кошиком від хліба

на плечах і потрапляє нову пісню. Служниця соромливо простягає руку, купуючи аркуш пісень. Біля столу шкляр із скринкою шиб на ремени.

На другій площі стоїть другий гурт. У середині здоровий, молодий мужчина кидається на всі сторони і хриплим голосом проповідує, яка то знаменита річ курити. Та щоб курити й бути здоровим, щоб курення на добро виходило — треба конечно курити тільки „при помічі“ цигаринці, чи люльки. Тут він експериментально показує, лико й добро курення. Це фабрика згаданих річей вислала свого горланя, щоб її товар скоріше мав попиту.

Іще в іншій часті міста стрічає новий гурт. І здалека бачиться, як малий чоловічок вимахує рукою, в якій щось блискуче грається сонцем. Охрип до того, що раптовими рухами своєї малої фігури хоче викликати зацікавлення в присутніх, що його оточують. Блискуча річ — це бритва. В кінці своєї сильної промови, щоб викликати живе враження на слухачах, він виставляє язик на всю ширину й затинає його бритвою. Добра бритва! Слухач стає глядачем. Правда, доволі пасивним, хоч із язика тече кров...

Про сцени продажі краваток, жіночих пончів, хусточок і т. п. пришлося багато говорити, щоб скопити хоч кількома словами всі. Та вони зрештою до себе дуже похожі.

Вісир у честь О. Кобилянської.

Свято в Стрию.

Вечір у честь О. Кобилянської. У Стрию святкувало дня 5-го п. м. роко. мистецтв літературної діяльності О. Кобилянської. Вечір у честь О. Кобилянської. У Стрию святкувало дня 5-го п. м. роко. мистецтв літературної діяльності О. Кобилянської.

Детство згадується була декламація п-ні Лисенко, що з шитом собі жаром — з мистецтв літературної діяльності О. Кобилянської. Вечір у честь О. Кобилянської. У Стрию святкувало дня 5-го п. м. роко. мистецтв літературної діяльності О. Кобилянської.

МАНУІЛЕСКУ ПЕРЕД СУДОМ.

Бухарешт, 10. листопада 1927. Прокурор обвинувачував полк. Мануїлеску на саля, був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

ПРАВА ОБЖИНИКА МІН. ДОБРУЦЬКОГО.

Бермуд, 10. листопада 1927. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

ПОВІНЬ В АМЕРИЦІ.

Лондон, 10. листопада 1927. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

ЗЕМЛЕТРУС В ІТАЛІІ.

Рим, 10. листопада 1927. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

ЗГОРІЛО ЗІ ГОСПОДАРСТВ.

Дрогобич, 10. листопада 1927. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

КРАДКІ У ЛЬВОВІ.

Львів, 11. листопада 1927. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Біржа.

Гроші. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Збірка.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

НОВИНКИ.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

«Перемоги» амагуна.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

3 сільських трагедій.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Сенаторський жист.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Рекорди.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Смерть артистки.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Кардинал, що має стати святим.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Князь журналістом.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Світлова всячина.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

3 кіна.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

3 церковної музики.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Хочеш дешево і добре?

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Кушнірська робітня.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

Догобиччина.

Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний. Мануїлеску обвинувачували в тому, що він був спокійний.

„ОЛКА“

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР
ТРИБУНАРИНОК 35.
біля „Народної Торговлі“

но, аж інспектор приїхав на місце для їх справлення. Не домагасмося для себе ніяких протекцій, а лише рівної міри для всіх. Часта справа не потребує боязливості.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. (Кооперативне свято в місті 6 жовтня). Заходом ПСК у Теревовелі відбулося свято 25. вересня 1927 в такій програмі: 1) урочиста Служба Божа, яку відправив о. кан. і декан Мокнацький, 2) кооперативне віче під голім небом, на якому промовляли: проф. Чайківський Павло, голова Надв. Рад ПСК, по ім. п. Корсунська як делегат РСРК на загально-кооперативну тему, описав п. Блаженнічана п. Крушельницького зі Слободи обговорював значення кооперативу для села, дир. ПСК Степан Маткович представив досягнення нашої кооперативної, зокрема нашої повіту, о. кан. Мокнацький склавши привіт від всіх культурно-освітніх установ Теревовелі. Описав відомий похід вулицями міста, який розповідав промовою проф. Чайківський біля домішки ПСК. На святі було багато учасників зпоміж інтелігенції, міщанства й селянства. Свято вийшло дуже гарно і сильно привертало до піднесення народної і кооперативної свідомості в повіті. Під час свята читалися музика під батуту п. Козака Івана, дир. ПСК. — Романівка. Кооп. „Зоря“ влаштувала кооперативне свято 23. жовтня 1927. На святі було біля 2000 людей. Промовляли: д-р Мишко з Теревовелі, п. Блаженнічана з Денисова, дир. ПСК в Теревовелі Степан Маткович, о. кан. Мокнацький в Теревовелі, який відправив танцювальну Службу Божа, о. Яворський в Могиланці в о. Балко, парох Романівки. Під час свята читалися музика читалися „Провісти“ в Теревовелі під батуту п. Козака Івана. По кооперативній вічці, що відбулося під голім небом уформувалася похід і перейшов головно вулицями Романівки. — Глишівка. Кооп. „Торговля Споживача“ влаштувала кооперативне свято 16. жовтня. На святі промовляли д-р Завальний в Теревовелі, п. Радієвко, орг. ПСК і о. Волошинський. По святі відбувся похід вулицями села, в якому брали участь велика маса народу. Пригравала музика читалися „Провісти“ в Ілачу.

КАЛУШ. (Кооперативне свято). Дня 23. жовтня п. р. відбулося заходом Повітового Союзу Кооперативне свято кооперативне свято в селі Голіні. Організатори свята вийшли з задоволення, що свято кооперативне свято тим разом повинно бути улагоджене на селі з тої причини, що на дотеперішніх святах, улагоджуваних в повітових центрах, бралися все майже одні і ті самі делегати від сілських кооперативів, коли між тим на святі у селі користає масово не тільки все населення даного села, але і з сусідніх сіл прибуває селянство у великій кількості. В додатку щорічне свято улагоджене було на селі й тому, що кооперативна „Сила“ в Голіні відбувала виключно своїми силами прегарний дім, який тогочас мав бути посвячений. День був погідний. Свято розпочалося в год. 10. рано соборною Службою Божа, відправленою о. деканом Богачевським в асисті оо. Дікало і д-ра Сампарів. Співав гарно сілський хор з Пилипівки. Після Служби Божа рухилися до кооперативного дому, де після його посвячення вголос о. Богачевський високопатрістично промовою, захопуючи двотисячу масу слухачів до організації на економічному полі. Далше розпочалося друга частина свята. Голова управи ПСК д-р Сохашний отворив короткою промовою свято, проголосивши масі народу делегата Республіканського Союзу Українських Кооперативів дир. Остава Луцького. Краснорічливо і милозвучно довгою промовою дир. Луцький представив цілі і користи для хліборобського населення нашої землі, що пливуть і будуть пливти із кооперативних організацій. Його промова викликала сильне враження, на що парів народів його дошмикали оплесками. Промовляли ще д-р Курбас іменем розвідників кооператива, дир. Варшів, о. Малорічак та селянин Семанчик з Брошніва. Селянин Березинський, книговець кооператива „Сила“ в Голіні, якого заходами голіно побудовано кооперативний дім, подякував усім, що чимнебудь причинилися до збудування кооперативного дому. Після того д-р Сохашний закрив свято і двотисячна маса народу, відішавши „Ще не вмерла“, розійшлася. Тогож дня в год. 8-й попов. відіграв заходом кооп. „Сила“ драму „Вершини“. Свято поплизло гарний спомин у присутніх. Треба налітати, а навіть акацями було би, щоб в найближчих роках кооперативні свята відбувалися все на селі. М. П.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це народний фортеця, це певний захист в добі пихотити!

Зі спорту.
„ЕКРАН“ — „Україна“.

В неділю, 13. листопада в год. 11. рано відбулися на площі „Сокола Батька“ м'ячові змагання між Л. К. С. „Екран“ і „Україною“. Буде не мабути осташа

нагода в цім сезоні побачити нашу чоловічу дружину в змаганнях з противником, який в біжучому році по побіді над „Спартою“ й іншими противниками здобув містечество першої ліги (другої групи). Вступ 50 сот. і 1 зол.

Загальні Збори С. Т. „Україна“.

Чергові Зипталий Загальні Збори С. Т. „Україна“ відбулися в неділю, дня 27. п. м. в год. 9.30 рано в залі Академічного Дому, Супінського 21 з одним денним порядком: 1) Відкриття Зборів. 2) Вибір Президії. 3) Звіт з діяльності Вибір. 4) Звіт контрольної комісії. 5) Вибір нового Вибір. і Контрольної Комісії. 6) Внесення та запити. Коли в означені часі не явилися приписані статуту число членів, Збори відбулися того самого дня і в тім самім місці в год. 10.30 без огляду на число присутніх членів. — За Вибір: Д-р Юлій Савчак, голова. Ласовський Роман, секретар.

Конець атлетичних змагань.

Турнір атлетів з усього світа, який відбувався в селі польського „Сокола“ у Львові скінчився у віторок 8. п. м. останніми змаганнями найсильніших борців Брилі зі Штерсом та Кавана зі Штеккером. В першій парі побідив великан Бриля, кинувши в 29. минуті брутального бельгійця Штерса. Друга пара будила від кількох днів велике зацікавлення бо віденський Каван і мистець Польщі Штеккер не мали досі ніякої невдачі. Каван побідив Штеккера на пункти в 70 минуті, на превелике невдоволення польської, а на радість життєвої публіки. Згідно з вислідом змагань оголошено чергу в нагородах. Першу нагороду дістав Каван, другу Штеккер, третю Бриля, четверту Штерс, а п'яту віденський жид Перелес.

Лист до Редакції.

Високоповажний Пане Редакторе! Не відмовте помістити на сторінках Вашого часопису отього листа: Бувши секретар Закардонної Групи У. С. Д. Р. п. інж. Г. Чернуха, замешкавши у Франції, став співробітником в органі українських „оменовеховців“ у Парижі „Українські Вісти“. Цим він зовсім, що ідеологічно розійшовся з партійною організацією, до якої раніше належав і фактично порвав з нею зв'язок. Отже інж. Г. Чернуха перестав бути членом Закардонної Групи У. С. Д. Р. П. і тому за його політичну діяльність вона відповідати не може. За Закардонну Групу У. С. Д. Р. П. М. Галаган, І. Стасів.

Нові книжки і видання.

Книжки:
„Наш Світ“, альманах „Жиночої Доли“ з додатком календаря на 1928 рік. Накладом Редакції часопису „Жиноча Доля“. Коломия 1927. Альманах без календарної частини обіймає 216 сторін великої вісімки з численними ілюстраціями.
„Дніпро“, календар-альманах на 1928 рік. Накладом українського товариства допомоги емігрантам з Великої України. Львів 1927. Альманах без календарної частини обіймає 120 сторін великої вісімки.
„Збірник математично-природничо-лікарської секції Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові“. Том XXVI. Львів 1927. Стр. 214. Форм. 8°.
„Віра правди!“ Св. конгрегації для Східної Церкви і преосв. Владислава Йосифа Кошиловського до відома. З нагоди відкриття Св. Конгрегації на скаргу перемиських громадян, оповіщеної в 3 числі „Перемиських Епархіальних Відомостей“. Написав Роман Гамчківський. Перемішля 1927. Накладом автора. Стр. 24. Форм. 8°.
Вальдемар Бонсальс: „Почада Мая та її пригоди“ переклад з німецької мови Дмитро Вахняк. Ілюстрації зладив Св. Гордінський. Львів 1927. Наклад „Рідної Школи“. Стр. 144. Форм. 8°.

ЖУРНАЛИ.
„СВІТ“, ч. 19—20, ілюстрований журнал. Зміст: М. Рудницький: Пост сучасної машини. О. Бабій: Поезія. І. Гаврилюк: Осін. І. Волиць: Бориславські картини. Д. Ф. Чернявський: Доісторичне минуле України. І. Крижаневич: Гетьманські похорони. В. Сміжний: Гудуть, гудуть шалілі нагоди. Р. Тагор: Писання, пер. І. Ставницький. Нові розказки в Египті. Вавилонська домовина. Д. Козій: Змагання з судобою. Хто такий дядько Сем. Останній гетьман України. Звідкіля взявся в Америці нігр? Забуті козацькі могили. Май Дніпрович: Вирок. Повітряна труба. Міжнародна кооперативна ви-

става. Тайна Кремля. Звірята пророкани погоди. Навісінська нежа. Нові книжки й журнали. Г. Еверс: Найгірша зрада (продовження). Веселий кутюк. Ілюстрації: Забуті козацькі могили, сита, С. М. О. Бабій Е. Золя. Бориславські картини (2 фотографії). М. Бутонич: Ілюстрації до Гоголя (2 ілюстр.). Підляне, свита, С. М. З Радницької України: Маневри червоної армії (2 фотографії). Боротьба теореторів. Вулицне радіо. Тома Едісон. Регулятор вулицного руху. Отман С. Петяюра П. Шварцбург. Народний Дім в Хиролі. Лугове свято в Бережанах. Зекрату. Спорт в Каліфорнії. Повітряна труба в Ляцькому. Міжнародна кооперативна вистава в Стокгольмі (4 фотографії). На Філіппінах. Президент Ліберті Ултон Сінклер. Відзначення Ліндберга. — Передплата 7 зол. на квартал. Адреса: „Світ“, Львів, Руська 3.

ОПОВІСТКИ.

Музична шкілька для дітей. З днем 15. листопада відкривається при Музичному Інституті ім. М. Лисенка у Львові „Музична шкілька“ для дітей дошкільного віку (від 4—6 літ). Метоюю Пана-Карпанте відповідаючою для діточого віку подається початкові відомості з музики сольфежу в сполучі з ритмічною руханкою. Оплата вносить 7 зол. місячно. Зголошення приймається в секретаріаті Муз. Т-ва ім. Лисенка вул. Шапкевича 5, щоденно від год. 3—6. 890 2—2

На „Рідну Школу“ зложили! Вп. Ольга і д-р Іван Кмишківський Львів 50 зол. Т-во „Госвіта“ 50 зол. замість віпца на домовину бл. п. Ілєрія Чапельського. — Жертвувачам склався щирю подяку Голловна Управа. 873

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ГОДИННИК Ваш буде найліпше направлений і найбільшій годинникарській роботі Івана Зельтєнрайха, Львів, пл. Марійська 5. — 3 провінції просимо репарції присилати поштою. — Старомодні дамські годинники перероблюємо на ручні. 36 35—?

РУТИНОВАНОГО конціпієнта пошуку негально. Адвокат Мудрецький в Чесанові. 877 3—3

ЖІНКА, що розуміється на краєвстві і сілським гадзінстві пошуку негально місця у священика. Зголошення до Адміністрації під А. Б. 897 1-2

НАБИРАННЯ очок в панчохах і трикотажі і підроблення панчів приймає фірма „Мая“ вул. Писудського 27. 894

ДВІРСЬКЕ молоко законтракує на ділорічку доставу „Маслосоюз“ Львів, Косіюшка 1а. Купуємо також всяку кількість гірського і липового меду. 895 1-5

КУРСИ торговельні І. Гіршшпрунга, Личаківська 34 приймають вписи на новий п'ятимісячний курс торговельний. Окремий курс для абітурієнтів. Писання на машинах. Стенографія. Початок науки 15. п. м. 900 1-1

КУРС писання на машинах, система 10-ти пальців. 6 тижнів 20 зол. Вписи: Торговельні курси І. Гіршшпрунга, Личаківська 34. 900а 1-1

ОГолоШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 4а.

858 Пересвітлення Рентгеном 5—24

Спеціаліст вен. і сипір. недуг **Д-р І. МУНД** 8. сек. від. і львів. шпиталі орд. від. 8—10, 2—6, в неділю в 9—1. Львів, Аєвська 1, пл. Писудського (Вальської) тел. 48-01.

РЕВМАТИЗМ
НЕРВОВОЛІ, ІСХІЯС, ГОСТЕЦЬ, БІЛЬ ГОЛОВИ і тим подібні недомогання, швидко і певно усуває знає від 20 літ натирання під назвою
ІХТІОМЕНТОЛЬ
Численні, щоденно напливаючі признання і подяки. **ІХТІОМЕНТОЛЬ** скрізь до набуття.
Хімічна фабрика аптеки
М-ра ШИМОНА ЕДЕЛЬМАНА
в САНДОРІ.

Скрити мужескі 14 кар. від зол. 12-00
Обручки шість 14 карат. від 9-00
Перстенці 14 кар. з прав. руб. від 7-00
993 тільки у виробника 1-3

С. А. РОШІЦ львів
Сихтуська 16

По
англійськи

написи в короткім часі найліпше у
Проф. Harry Gruen'a
основники найновішої і найліпшої методи.
Львів, вул. Рутівського 10.
Ціна курсу 4—6 місяців вносить 7 зол.
891 місячно. Зголошення негайно. 1-3

Позрі
ПОВІЛЬШУВАННЯ ФОТОГРАФІ

на вибір 30×40 разом з оправою в ціні зол.
8-00 з дочисленням коштів порта виконують
Кооператив ДІЯНА з о. п.
Львів, Вольносць 12.

8 зол. | ПЕРСТЕНЕЦЬ | 8 зол.

з 14 карат. золота з рубіном тільки у
Б. ГРИНБЕРГА Сихтуська 4.

ЛІКЕРИ

зробити дома ЛІКЕРИ
може кожний
у 70 ріжних смаках „STELLA“ в 70 ріжних смаках
до набуття в аптечних складах.
Головний В. І. Мушинський в Перемішлі, склад Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відпо-відний опуст. 16—?

SAD OKRĘGOWY w SAMBORZE O. V.
dnia 1 października 1927.
Firm. 266/27 So. II. 31.

Zmiany i dodatki dotyczące zarządzeń w rejestrze spółdzielni Firm spółdzielni. Przywołanej do rejestru spółdzielni firmę gospodarstwową spółka „Kupiec“ kooperatywa z obywatelstwa polskiego należy.

„Na walnem zgromadzeniu dnia 31/8 1927 odbytem wybrano do zarządu Dra Tefila Michajłowskiego w miejsce Labonira Danilowicza, a Dymitra Motrycia w miejsce Antoniego Żyławego“.

Dalej wpsiu: 5/10 1927. 890

Подяка.

За волею Сотворителя відійшла від нас на вічний супочок в дни 15. жовтня в р. в 80 році свого трудящого життя наша найдорожча мати і баба бл. п. **Антонина з Чапелських Філютова**. В несею креста втрати найдорожчої особи, не лишили нас самих найгарніші люди, яким отримувалася до вічного обов'язку аложити найширшу подяку. В першій мірі дякуємо бл. п. директорам місцевої школи В. Кульчицькому, як його високодостоїнній дружині за великі труди понесені в часі важкої недуги покійної, як також в часі похорону. Дякуємо Впр. Отцям: свит. А. Пеленському за провід в похоронах, дек. І. Голоженковича, Ст. Івасковича, Н. Матковського, Б. Охримовича, Ів. Каратиського, О. Охримовича, Р. Височанського, Ст. Метельського, які не жалували труду і прибули на похорон, щоб безкровними жертвами і молитвами супроводити покіну на вічний супочок. За прегарні й повні розради й потих надгробні слова Впр. оо. свт. Р. Височанському і Ст. Івасковичу дякуємо з глибоким серцем. Їхніми складаємо щирю подяку промоворам, брацтвам і селянам села Угерська, які своєю численною участю в своїм прегарним хором причинилися до звеличання сумного обов'язку. Усім Вам хай Всевишній сторидить нагородити.
РОДИНА.

Писипайте передплату!